

VAN MENS TOT MENS

Bij de overgang van 1961 naar 1962

Elk blad, dat zich zelf respecteert, laat de jaarwisseling niet passeren zonder beschouwingen over het jaar dat voorbijging en het jaar dat komt.

Aangezien Humanitas langzamerhand ook een eerbiedwaardige vereniging is geworden, kan de redactie van 'Van Mens tot Mens' hierbij niet achterblijven.

Misschien doen wij dit met enige tegenzin, omdat in ons hart heel even het verlangen opkomt, om als een kwa-jongen onze tong te kunnen uitsteken tegen al die gewichtigheid, die het maatschappelijk werk overwoekt en hier en daar zelfs verstikt. Wellicht raakt het ons even, als S. Carmiggelt in een van zijn schetsjes — die hij onder het pseudoniem 'Kronkel' in Het Parool heeft geschreven, over een man, die niet aangepast was aan de normen, die wij plegen te stellen — op de volgende wijze zijn hart lucht:

'Een sociale werkster zou hem in tien getypte regels niet hoog aanslaan. Maar dat zijn ook zulke zindelijke meisjes.' Wij gaan hier nu niet opsommen, wat onze vereniging in het thans verstreken jaar heeft gedaan. Dat was op zich zelf niet weinig, doch het kan slechts zijn waarde behouden als wij bereid zijn het te zien in zijn betrekkelijkheid en diep in ons verwantschap blijven voelen met die kwa-jongen en Carmiggelt, die spotten met onze gewichtigheid, en als wij ondanks deskundigheid en methodiek *de mens* blijven zien en dragers blijven van menselijke bewogenheid.

Wat het jaar 1962 brengen zal, is onbekend.

Uit de aard der zaak hopen wij, dat de politieke omstandigheden ons werk niet volledig onmogelijk zullen maken en dat West-Europa de drager kan blijven van de westerse cultuur.

Alleen dan zal onze vereniging haar steentje kunnen blijven bijdragen tot het leefbaar maken van onze samenleving.

Wij kunnen de doeleinden van onze vereniging het beste dienen door het werk, dat ons wacht, met grote ijver en toewijding te vervullen. Het werk van Humanitas moet worden verbreed en verdiept. Steeds moet gepoogd worden grotere groepen in het werk te betrekken. In dit ver-

band is de bezinning op het vrijwilligerswerk, dat in 1961 is aangegeven en in 1962 zal worden voortgezet, van grote betekenis.

Het is duidelijk, dat de stormachtige ontwikkeling, welke het maatschappelijk werk heeft genomen, organisatorische aanpassing aan de nieuwe omstandigheden noodzakelijk maakt. Op het congres is reeds aangekondigd, dat het hoofdbestuur zich opnieuw over deze organisatorische problemen zal bezinnen. Daarbij komt in het bijzonder aan de orde de verhouding tussen hoofdbestuur, gewestelijk bestuur en afdelingsbestuur, alsmede de daarvan afgeleide verhoudingen tussen landelijke, provinciale en plaatselijke functionarissen.

Ook de communicatie tussen deze besturen en de functionarissen is een probleem, dat om oplossing vraagt. Daarnaast wacht ons veel arbeid op het terrein van de kinderbescherming, waar Humanitas nog steeds tegen een ongeoorloofde discriminatie moet vechten, op het terrein van de bejaardenzorg, de gezinsverzorging en het algemeen maatschappelijk werk.

vervolg op pagina 2

De Voogdijvereniging Humanitas zoekt hartelijke, buitenkerkelijke

pleeggezinnen

voor een jeugdige moeder met haar baby,

voor een 11-jarige jongen, die een school voor kinderen met leermoeilijkheden bezoekt,

voor een 13-jarig meisje, en een

kost-pleeggezin

in Amsterdam, voor een 18-jarige jongen.

Brieven: Centraal Bureau Humanitas, J. W. Brouwers-straat 16 te Amsterdam.

Congres-indrukken

Men was vanuit de Humanitas-afdelingen in groten getale naar Amsterdam getrokken, die 21ste oktober. Er was ook al le aanleiding toe. De zon scheen en Amsterdam is, wat men ook verder van onze hoofdstad mag zeggen, een mooie stad.

Bovendien, en dat was eigenlijk de hoofdzaak, werd in het nieuwe RAI-gebouw het tweejaarlijkse congres van Humanitas gehouden.

Het nieuwe RAI-gebouw

Misschien zullen een aantal congresbezoekers wel even geschrokken zijn, toen zij het congresgebouw naderden. Het is immers een gigantisch complex. De hoofdmoot ervan wordt gevormd door de Europa-hal, waarin zonder veel moeite drie voetbalwedstrijden tegelijk zouden kunnen worden gespeeld, ware het niet dat de betonnen vloer er zich minder goed toe leent.

Daarnaast aan beide zijden nog twee grote hallen, die nog ieder 25.000 mensen een ruime zitplaats kunnen verschaffen. Wat moeten wij hier doen, zullen velen gedacht hebben, maar alle twijfel daaromtrent werd weggenomen bij het betreden van de ruimte, die voor het Humanitas-congres bestemd was: de glazen zaal. Een prachtige ruime zaal van moderne allure, plaatsbiedend aan plm. 1000 personen. Zoveel waren er niet. En dit had vele voordelen. Ten eerste was het daardoor mogelijk, dat in het achterste gedeelte van de zaal een groot aantal gemakkelijke zitjes kon worden ingericht, die tijdens de pauzes een gerieflijke gelegenheid tot onderlinge gesprekken boden. Ten tweede had de afdeling Amsterdam daar-

door de gelegenheid een kleine, maar smaakvolle foto-tentoonstelling in te richten over het oude en het nieuwe Amsterdam. Qua accommodatie was dus aan alle voorwaarden voor een geslaagd congres voldaan.

Op de agenda prijkte als eerste punt de begroeting van de congresafgevaardigden en de vele gasten, waaronder een vertegenwoordiger van het Ministerie van Maatschappelijk Werk, en vele vertegenwoordigers van bevriende of gelijkgerichte organisaties, alsmede de pers. Na deze begroeting sprak de voorzitter zijn openingsrede uit, die u in 'Humanitas' kunt aantreffen, waarna de heer Rengelink de gelegenheid kreeg om als voorzitter van de ontvangende afdeling de congresgangers welkom te heten in Amsterdam en hun een goed congres toe te wensen. Hij liet het niet bij goede wensen alléén, hij bood ook namens zijn afdeling aan het hoofdbestuur een vlag aan. Die direct een plaats kreeg ingeruimd voor de bestuursstafel, zodat wie er nog aan mocht twijfelen nu ten minste heel zeker wist: dáár zit het hoofdbestuur.

Zaterdag: het huishoudelijk gedeelte

Wat moeten wij daarvan zeggen? Misschien wordt de gang van zaken wat dit gedeelte van het congres betreft nog het best gekarakteriseerd door het uit onze jeugd o, zo bekende en o, zo saai kinderliedje:

*'Hoe zachtkens glijhdit ons bootje
Al op het spieghiegeland meer.'*

Want, terwijl er toch voor het congres gelegenheid bestond om zijn mening te zeggen over het beleid van het hoofd-

bestuur, over dat van de penningmeester, over de redacties van 'Humanitas' en 'Van Mens tot Mens', en dit alles over een tijdvak van twee jaren, werd hiervan een zo spaarzaam gebruik gemaakt, dat het met een beetje goede wil mogelijk zou zijn geweest, de hele zaak in een uurtje af te handelen.

Alleen de vragen van de heer Engelen over de situatie met betrekking tot het gezinsvoogdijwerk brachten enige rimpeling in het gladde water teweeg. Het voorstel om vanuit het congres een telegram over deze kwestie aan de minister van Justitie te zenden, kon geen genade vinden, het bleef bij een brief.

Eenzelfde, misschien zelfs nog wel groter, rimpeltje, dat met enige goede wil voor een golfje zou kunnen worden gehouden, werd veroorzaakt door de bestuursverkiezing. Er waren namelijk 11 kandidaten voor 10 beschikbare plaatsen. En aangezien het congres er niet voor voelde om het hoofdbestuur steeds maar uit te breiden, ging het niet in op de suggestie van de voorzitter, een bestuurslid meer aan te wijzen dan het huishoudelijk reglement als maximum aangeeft. Ten slotte kon de stemming, die technisch nogal wat bezwaren scheen op te leveren, achterwege blijven, doordat één van de zittende hoofdbestuursleden zich terugtrok.

Het hoofdbestuur ziet er thans als volgt uit:

De heer C. H. van Asch te Nijmegen; prof. mr. A. D. Belinfante, vice-voorzitter, te Voorburg; de heer J. v. d. Berg Jeths te Eindhoven; de heer S. Blumers te Kollum; mr. H. Boasson te Amsterdam; de heer B. Drukker te Schiedam; mejuffrouw M. Dijkstra, secretaresse, te Nieuwer ter Aa; de heer G. Goosen te Rotterdam; de heer J. L. Kampmeijer te Amsterdam; mejuffrouw

Vervolg van voorpagina

Voor sommigen in onze kring is het nog de vraag of een vereniging als Humanitas op het terrein van het maatschappelijk opbouwwerk een taak heeft te vervullen. Daarover zullen zij het met elkaar in 1962 eens moeten worden. De uitbreiding van ons kinderhuis roept als vanzelf nieuwe problemen en een verdergaande ontwikkeling op, terwijl ook de gerepatriceerdzorg met zijn aflopend karakter de opnemings hiervan in het algemeen maatschappelijk werk tot een van de eerst op te lossen problemen maakt.

Dit alles vraagt veel denkwerk en doorzettingsvermogen om tot een oplossing te geraken, welke én voor Humanitas én voor de Nederlandse samenleving van betekenis kan zijn. Daarnaast moet Humanitas nog vechten voor zijn eigen plaats onder de Nederlandse zon.

Het is gemakkelijk om een vereniging als Humanitas af te

doen met het woord 'verzuiling'. Maar als men dieper graaft, vraagt men zich af, wat degenen, die de levensbeschouwelijke organisaties afwijzen, zelf aan verdraagzaamheid en begrip hebben opgebracht om, boven de verscheidenheid die er nu eenmaal is, de samenwerking te bevorderen. Soms doet het afwijzen van elke levensbeschouwelijke organisatie denken aan de hoovaardij, die een liberale voorman in de twintiger jaren de liberalen tot het denkend deel der natie deed bestempelen.

Wij zullen ook in 1962 de plaats van Humanitas in de samenleving nader moeten bepalen, daarbij indachtig aan onze taak ten aanzien van het buitenkerkelijk volksdeel en ten aanzien van allen, die in Nederland woonachtig zijn. De redactie van 'Van Mens tot Mens' wenst u bij de vervulling van deze taak een goed en vruchtbaar 1962 toe.

O. H. E. Kloeve Korn te Sint Laurens; drs. C. P. v. d. Klooster te Zwolle; de heer J. Landman te Amsterdam; de heer G. Rietveld te Rotterdam; de heer J. Schuitema te Utrecht; ir. W. Semeins te Beverwijk; de heer C. M. Swiebel te Den Haag; de heer S. Sytma te Assen; mr. H. J. Timman, penningmeester, te Amsterdam; mr. dr. J. in 't Veld, voorzitter, te Den Haag; mr. B. v. d. Waerden te Amsterdam; dr. L. I. de Winter te Bentveld.

De voorzitter liet niet na, zijn erkentelijkheid uit te spreken voor het werk, dat de afgetreden bestuursleden voor Humanitas hebben verricht, en in het bijzonder golden zijn woorden de afgetreden penningmeester, dr. L. I. de Winter, die in een reeks, vanuit financieel oogpunt bekeken, moeilijke jaren zich een waar meester der penningen heeft getoond.

De voorzitter deelde bij deze gelegenheid tevens mede, dat hij de wens koesterde, zich binnen afzienbare tijd als voorzitter van Humanitas terug te trekken; waarschijnlijk, zo zei hij, zal dit op het congres in 1963 gebeuren. Hiermede is wat de hoofdzaken betreft over de zaterdag wel zo ongeveer gezegd wat er te zeggen viel.

De zondag

Al van verre was het duidelijk te zien, dat Humanitas in het RAI-gebouw geresseerde, want van een van de hoge vlaggemasten wapperde de nieuwe vlag in de strakke wind. Het donkerblauw van de vlag contrasteerde mooi tegen het lichtblauw van de lucht.

De tweede congresdag had een heel ander karakter, en zou meer een conferentie kunnen worden genoemd. Naast de congresafgevaardigden waren nu ook een groot aantal genodigden aanwezig, voor het merendeel mensen, die op enigerlei wijze bij het werk van Humanitas betrokken zijn. Dat was ook zeer begrijpelijk, want het onderwerp luidde:

Oriëntering over de functie van de vrijwilliger in het maatschappelijk werk.

Een onderwerp dat werd ingeleid door mejuffrouw Dijkstra en prof. dr. R. F. Beerling.

Niet omdat wat mejuffrouw Dijkstra te zeggen had minder belangrijk zou zijn, maar omdat zij in haar inleiding hoofdzakelijk een zienswijze naar voren bracht, die in Humanitas reeds leeft, willen wij voornamelijk aandacht besteden aan de rede van prof. Beerling. Zijn betoog kwam er op neer, dat de vrijwilliger in het maatschappelijk werk zal gaan verdwijnen.

Hij besprak, om dit te beargumenteren, een aantal tendensen in onze samen-

leving, die hiervan zijns inziens de oorzaak vormen. De inleider meende in onze tijd een vermindering van het maatschappelijk élan te kunnen constateren, waardoor degenen, op wie een beroep wordt gedaan zich voor anderen in te zetten, de neiging vertonen zich afzijdig te houden en zich te onttrekken. Dit verschijnsel wordt volgens spreker vooral veroorzaakt door de rol die ver doorgerationaliseerde en specialistische eisen stellende apparaten in onze samenleving spelen. Daar komt volgens de inleider nog bij de vergaande urbanisering, technisering en bureaucratisering, waardoor de individuele mens zich voortdurend onmachtig voelt de werkelijkheid, die op hem

afkomt, creatief tegemoet te treden. Overall zijn specialisten nodig voor het verrichten van taken, die vroeger door vrijwilligers werden verricht en verricht konden worden.

De mens van thans wordt meegezogen in een ontwikkeling op politiek, technisch en wetenschappelijk gebied, die volkomen aan zijn beoordeling en beheersing ontsnapt. Hij wordt overmand door dit besef, hetgeen de apathie in de hand werkt en zijn verlamme invloed op het sociale élan niet zal missen.

Een andere factor die het sociale élan in sterke mate doet verminderen, is het algemeen aanvaarde welvaartsstreven, dat in hoofdzaak gericht is op een steeds meer consumeren. Een maatschappelijk bestel, dat de tuchtroeden van onthechting en ontzegging heeft leren versmaden, is geen gunstige voedingsbodem voor spontane maatschappelijke activiteiten.

De inleider stelde aan het eind van zijn betoog, dat hij mogelijk de negatieve kanten van het vraagstuk wat had overtrokken, doch dat daar wellicht in het forumgesprek, dat 's middags zou plaatsvinden, andere gedachten over naar voren zouden komen.

Na prof. Beerling heeft mejuffrouw Dijk-

stra het woord gevoerd. Haar betoog was er vooral op gericht, de overgang naar het 's middags plaatsvindende forumgesprek te vergemakkelijken. Haar inleiding mondde uit in de conclusie, dat het een taak van Humanitas moet zijn, in de komende jaren te onderzoeken, op welke wijze een zinvolle activiteit van de vrijwillige medewerker in het uitvoerende maatschappelijke werk kan worden gewaarborgd, zonder daarmee aan een verantwoorde uitvoering van het werk afbreuk te doen.

Het forum

Na de uitstekende en genoeglijke maaltijd was voor mejuffrouw E. Goubitz en de heren N. Boeken, L. J. Dijkers en J. Jongstra, respectievelijk groepspsychologe, directeur van het Nederlands Genootschap tot Reclassering, directeur van de afdeling Rotterdam van Humanitas en voorzitter van de Coördinatie-Commissie Zuidoost-Friesland van Humanitas, de taak weggelegd, vragen van de aanwezigen te bespreken en te beantwoorden onder voorzitterschap van mr. in 't Veld.

Belangrijke conclusies van het forum:

- Er is niet zozeer een gebrek aan vrijwilligers als wel een gebrek aan 'geschikte' vrijwilligers, waarbij de vraag: 'Wie is geschikt' zo uitermate moeilijk te beantwoorden is, omdat de criteria om dit te beoordelen veelal ontbreken.

- Naast de tendenzen die prof. Beerling als karakteristiek voor onze samenleving heeft geschetst, zijn er ook tegenkrachten waar te nemen. Een organisatie voor maatschappelijk werk heeft de plicht, deze tegenkrachten mogelijkheden te bieden.

- Niet alleen de schroom van de vrijwilliger speelt een rol bij de bereidheid om zich voor de medemens in te zetten, ook de schroom van de opgeleide beroepskrachten om met vrijwillige medewerkers samen te werken is niet gering. Zij brengen het werk vaak te ingewikkeld, waardoor heel veel mensen zich laten afschrikken.

- Er wordt in de opleiding voor maatschappelijk werker te weinig aandacht geschonken aan het begeleiden van het werk van vrijwilligers.

- Er is over hetgeen ons hier bezighoudt nog zo weinig concreets bekend, er zullen veel meer gegevens beschikbaar moeten komen, alvorens een duidelijk beeld kan ontstaan over de mogelijkheden van de vrijwillige medewerker in het maatschappelijk werk.

In deze zin vatte ook de voorzitter de conclusie van de gehele tweede, alleszins boeiende congresdag samen, hetgeen tevens het einde betekende van het Humanitas-congres 1961.

Almelo naar Königswinter

(Wegens plaatsgebrek kon dit artikel niet eerder worden gepubliceerd)

Met een voor onze 'oosterse' landgenoten kenmerkende gemiddelbaarheid was die dag voorbereid.

'Die dag' betekende voor 21 gezinsverzorgsters en -helpsters met hun leidster het jaarlijkse uitstapje. Dit jaar: een bustocht naar Königswinter!

Toen de eerste uitgaansters zich in alle vroegte op de markt verzamelden had de zon juist haar pantoffels aangeschoten om te zien of er voor haar die dag nog wat te schijnen viel. Blijkbaar gaf ze ook op deze 5de juli de voorkeur aan een verkwikkende douche, waarbij ze ons, arme aardbewoners, de spetters niet spaarde.

Maar mevrouw Boogers, de leidster, bleef onverstoort; haar gezicht straalde — de zon ten voorbeeld — 't zal een heerlijke dag worden!

Dat was een zekerheid, die we wel nodig hadden, want de gedachten aan dat veel te vroeg verlaten bed waren nog té sterk. De chauffeur had blijkbaar geen last van al deze overwegingen, want nauwelijks was hij met zijn bus aan het nog rustige Almelo gekomen, of via de microfoon deelde zijn opgewekte stem mee dat het een hele tocht zou worden, maar dat het de moeite waard zou zijn.

Het kan zijn, dat men de woorden van de chauffeur over de lengte van de tocht niet au sérieux nam, het kan ook zijn, dat zijn vrolijke stem eerst goed de laatste resten twijfel verdreven had, een feit is, dat zich plotseling een grote activiteit ontwikkelde. In een snel tempo werden slingers in de bus opgehangen en vóór de jarige Rita haar verbazing meester was, lagen de bloemen reeds in haar schoot.

Die Rita had trouwens — om de feestvreugde te stimuleren — geen halve

maatregelen genomen, want deze dag had ze eveneens voor haar verloving uitverkoren.

Aangezien het voor bussen geen zin heeft bij dit alles stil te staan waren we enigszins verwonderd, toen déze bus wél blijk gaf te willen stoppen. Gelukkig echter hadden we met een heel normale bus te doen, die weet, dat je bij alles mag doorrijden, behalve bij grenzen. De Duitse douane toonde — welk een teleurstelling — weinig interesse voor onze paspoorten, zodat spoedig de grensbomen omhoog zwaaiden om ons binnen te laten.

Over dat eerste stuk Duitsland — hoe grauw in al die regen — valt ook met veel fantasie weinig te schrijven.

Het was wellicht daardoor, dat de chauffeur met zijn werkelijk onuitroeibaar optimisme de eerste stopplaats aankondigde: Kirschnellen mét heerlijke koffie!

Die koffie had ons gesterkt om volop te kunnen genieten van het mooie gebied waarlangs we daarna — de Autobahn volgend — reden. Het enthousiasme van de steeds maar meer bijzonderheden vertellende chauffeur kende nu geen grenzen meer. Met een overtuiging, alsof hij zelf gemeten had wist hij ons te vertellen, dat die Autobahn 2100 km lang was!

Wij zouden echter reeds bij het Zevengebergte deze kolos verlaten.

Het zoveelste schoolliedje werd ingezet, waarbij we weer even herinnerd werden aan die mooie Hollandse dreven, het groene gras en de vette klei! Het Roergebied, ijzermijnen, bijzonderheden van de chauffeur. Königswinter! Een zon, die aarzelend haar venster opende. En nu we toch in Königswinter waren, waarom dan niet de Drachenfels beklimmen!

De roofridders uit vroeger jaren hadden het goed bekeken. Waarschijnlijk zal hun tocht naar boven minder comfortabel geweest zijn dan de onze, zittend in een dwergtreintje met reuzenkracht.

Ook zullen zij — die roofridders — boven niet ontvangen zijn door souvenirverkopers en door oibers, die hun 'zoete' Rijnwijn — waarom die zure gezichten? — met élan aanprezen. Toch konden we van één ding genieten, dat ook die oudere bewoners niet ontgaan zal zijn, het prachtige uitzicht over de Rijn en zijn omgeving.

'Warum,' zult u zich afvragen, 'ist es

am Rhein so schön?' Ja, daar is moeilijk een verklaring voor te geven. Evenmin voor het feit, dat jongens en meisjes zich overal ter wereld tot elkaar aangetrokken voelen. Het viel dan ook niet mee die jonge Hollandse dames aan die druk pratende, druk gesticulerende en druk fotograferende Duitse jongens te onttrekken.

Was dit een roman, dan zou ik nu schrijven: 'Keren we terug naar de achtergebleven chauffeur.' Hoewel dit verslag niet de pretentie heeft in boekvorm te verschijnen, ontkomen we toch niet aan de mededeling, dat we inderdaad naar die chauffeur terugkeerden. Mocht u soms denken, dat hij de tijd besteed had, om een heerlijk 'tukkie' te doen, dan vergist u zich in ónze chauffeur. Nee, toen we beneden kwamen kon hij ons met een stralend gezicht vertellen, dat 'het' gelukt was. 'Het': een boottocht op de Rijn!

Met het enthousiasme van een Van Egeraat zou ik willen uitroepen:

'Vergeet vooral zo'n tocht óp de Rijn niet, als u er langs komt! Kent u het 'Nonneninsel' met échte nonnen in de tuin? Weet u, wat het betekent zware aken tegen de stroom te zien ploegen? Heus, er is maar één Rijn!'

We maakten de tocht in één richting tot Remagen (herinnert u het zich nog uit de 2de wereldoorlog; de plaats, waar de Rijn het eerst werd overschreden?).

De chauffeur had wéér niet stilgezet. Met de bus was hij ons gevolgd, om ons vanuit Remagen langs de Rijn — via Bonn (huis Adenauer, huis bonds-president) naar Keulen te voeren.

Keulen en Aken zijn niet op één dag gebouwd is het gezegde. Ik durf u echter de stellige overtuiging te geven, dat zelfs Keulen alléén niet op één dag is gebouwd. Dat handjevol Nederlanders was dan ook zó in de drukke straten verdwenen, om snel nog even de meegenomen vreemde valuta om te zetten in souvenirs voor achtergebleven familie en vrienden.

Dat het zelfs mevrouw Boogers gelukte zich aan Keulen te ontworstelen zou niet vermeldenswaard zijn, als de spanning om haar terugkomst niet tot ver na het afgesproken tijdstip had voortgeduurd. De gezinsverzorging van Almelo hing hier aan een zijden draad! Sterker dan die zijden draad is de band, die Almelo ieder jaar opnieuw door middel van deze uitstapjes — waarvoor het hele jaar gespaard wordt — verstevigt.

Moet ik u nog zeggen, dat we laat in de nacht, vermoeid, schor en tevreden thuiskwamen?

Dank Almelo; als 'haan' in de ren heb ik werkelijk een uitgelezen dag gehad.

J. TERLOUW

Kosthuis in Amsterdam

gezocht

voor 15-jarige jongen, die de grafische school bezoekt.

Gaat alle week-ends naar ouders buiten de stad.

Br. aan Humanitas, Den Texstr. 1, Amsterdam.

De 48 meter hoge

torenflat

van Humanitas

Aan het stadsbeeld van Beverwijk is een nieuw element toegevoegd: een woongebouw, 48 m hoog, is ver in de omtrek zichtbaar geworden.

Velen zullen niet weten dat Humanitas hier in Beverwijk dit hoogtepunt heeft kunnen bereiken. Voorlopig moet dit vooral letterlijk worden gezien, maar wel betekent het, dat nu een belangrijk stuk werk in het kader van onze vereniging is verricht en dat dit veel belangstelling trekt.

Voor de stad Beverwijk is de bouw van deze flat een belangrijk feit. Het accentueert de grote expansie als woon- en werkgebied, die de IJmond ondergaat. Deze groei heeft mede het terrein voor het maatschappelijk werk doen toenemen en nieuwe taken gesteld, ook voor Humanitas.

In IJmond-verband is enige jaren geleden een gesprek ontstaan over de huisvesting van bejaarden. Aan dit gesprek namen zowel Humanitas als het Humanistisch Verbond deel. Het doel was, te komen tot de bouw van woningen speciaal gericht op de behoeften van bejaarden.

Onafhankelijk hiervan waren door het gemeentebestuur van Beverwijk stappen ondernomen om een project te ontwikkelen; een torenflat met woningen voor kleine gezinnen en bedoeld als stedenbouwkundig accent in de nieuwe uitbreidingen. De twee activiteiten hebben elkaar gevonden en zo konden, door een inmiddels door genoemde verenigingen opgerichte 'Stichting Humanitas, Woningbouw voor Bejaarden', met behulp van een garantie van de gemeente Beverwijk t.b.v. de geldlening, de plannen voor de 'Torenflat Beverwijk' worden verwezenlijkt.

De bouw begon in oktober 1959, in september 1961 is het officieel gereedgekomen.

Het gebouw bevat 72 woningen, 12 eenkamer-woningen, 24 tweekamer-woningen en 36 driekamer-woningen. De 12 woonlagen liggen boven een showroombedrijf van een autodealer. De flat heeft een centrale ingang. Twee liften verzorgen het vervoer naar de open gaanderijen waarop de woningen uitkomen.

Op het dak is een gemeenschappelijke recreatieruimte. Deze recreatieruimte biedt de bewoners gelegenheid samen te komen, maar kan ook door Humanitas voor andere doeleinden worden benut.

Alle woningen bevatten een keuken en een met het toilet gecombineerde douchecel. De woningen worden centraal verwarmd, in zoverre, dat radiatoren zijn geplaatst in de woonkamer — met overcapaciteit t.b.v. de aangrenzende slaap-

kamer — en in de keuken, terwijl de stijgleidingen door de badcel lopen en zo deze mee verwarmen. Vuilafvoer is centraal geregeld. De liften, trappen en gaanderijen worden schoongehouden. De zorg voor de woningen is verder voor de bewoners.

De 'Torenflat Humanitas' beoogt, binnen zekere economische grenzen, het wooncomfort zo groot mogelijk te maken en daardoor de ouder wordende mens in staat te stellen zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen wonen en leven.

Bejaardenhuisvesting alleen is uiteraard geen taak voor Humanitas. Dit project wordt dan ook gezien in het verband van de zorg voor de bejaarden, een zorg, die voor de afdeling Beverwijk met deze bouw belangrijk is toegenomen.

In de afdeling zijn activiteiten ontwikkeld om deze zorg op zich te kunnen nemen. Getracht wordt, een opzet voor een beperkte bejaardenverzorging te verwezenlijken.

De bouw is geëindigd. Het werk is een ontwerp van het architectenbureau 'Gulden en Husslage' te Amsterdam en is gebouwd door 'Bredero's Bouwbedrijf, N.V.', te Utrecht. Het toezicht op de bouw is verricht door de dienst voor Openbare Werken van de gemeente Beverwijk.

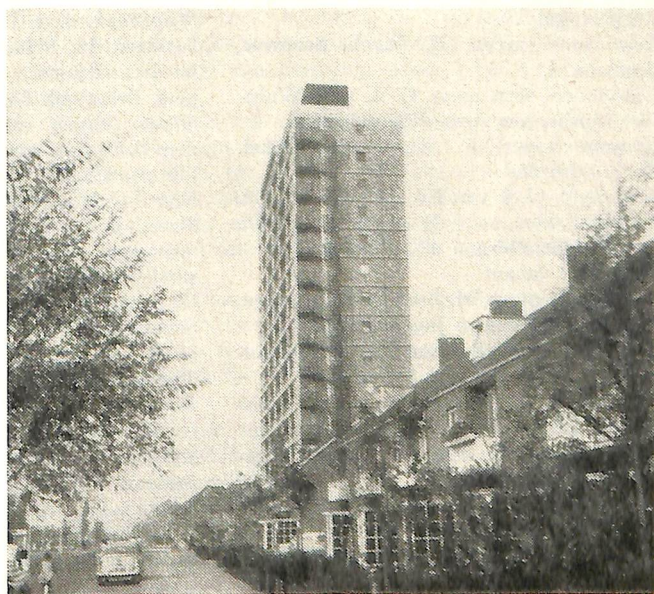
Tijdens de bouw zijn geen belangrijke meerdere kosten ontstaan. Alleen de centrale verwarming was niet in de eerste opzet opgenomen.

De exploitatie-opzet, opgezet voor de aanvang van de bouw, kon in principe worden gehandhaafd en de hieruit berekende huren behoeften niet te worden gewijzigd.

De huren zijn als volgt:	1-k. w.	2-k. w.	3-k. w.	p. mnd.
huur v. d. woning	f 66,—	f 88,—	f 103,—	
kosten v. d. verwarming (incl. brandstof)	f 16,—	f 16,—	f 16,—	
algemene kosten als schoonhouden, galerij en kelder, liften, onderhoud, waterverbruik, geisers, enz.	f 18,—	f 21,—	f 21,—	
Totaal	f 100,—	f 125,—	f 140,—	

Met de bouw van de 'Torenflat Humanitas' heeft zich voor de afdeling Beverwijk een groot arbeidsterrein geopend. Wij vertrouwen erop, dat het werk door een ook hier groeiend Humanitas zal worden verricht.

W. Semeins

Adressenlijst van 'Humanitas'

Plaatselijke secretarissen

Aalsmeer: wnd. secr./penn. G. Blom, Kuddelstaartseweg 8.
Alkmaar: wnd. A. Kleymeer, Bergerweg 37.
Almelo: secr. D. v. d. Horst, D. v. d. Waardenlaan 25.
Amersfoort: secr. mej. E. A. H. v. d. Wey, Borgesiuslaan 37.
Amsterdam: secr. J. L. Kampmeyer, Westlandgracht 63.
Apeldoorn: mevr. L. A. Paap-Halderman, Arnhemseweg 250.
Appelscha/Oosterwolde: wnd. secr. G. Koerts, Ravenswoud 88, Appelscha.
Arnhem: secr. H. A. Olink, Malvastr. 11.
Assen: secr.: mej. H. Zwart, Sperwerstraat 19.
Bergen op Zoom: secr./penn. M. J. Deenen, J. de Witstraat 8.
Beverwijk: secr. F. Groenendaal, Wijk aan Duinenweg 51.
Breda: secr. mevr. A. Albers-Toxopeus, Van Gaverenlaan 14.
Coevorden: secr. J. Bremer, De Sav. Lohmanstraat 13.
Delft: secr. mevr. H. E. Fraase Storm-v. d. Werken, Vermeerstraat 5.
Delfzijl: secr. mevr. F. Japenga-Mulder, Kustweg 62.
Deventer: secr. B. Groothuis, IJsselkade 40.
Doetinchem: secr. P. J. Nederkoorn, Wilhelmijnlaan 36.
Dordrecht: secr.: L. Glimmerveen, L. de Colignystraat 26.
Drachten: secr. mevr. A. Scheele-Pasma, De Meent 41.
Edam: secr./penn. Jb. Haan, Burg. Versteeghsingel 12.
Ede: secr. mevr. H. Jacobs-Brouwer, Breelaan 4.
Eindhoven: secr. mevr. C. A. v. d. Wulp-Van Masbergen, Arnaudinaplein 45.
Emmen: mevr. F. A. Aarens-Winkel, Duindoorn 51.
Enschede: G. J. van Ek, Cheribonstr. 32.
Flakkee: secr. mevr. E. v. Groningen-De Bonte, Marietjespad 47, Middelharnis.
Franeke: vacant.
Goes: secr. mevr. M. Bartstra-Hoogeveen, Ravelijn de Groene Jager 6.
Gooi-Noord: E. P. Enninga, F. C. Dondersstraat 32, Bussum.
Gorinchem: J. G. v. Boven, Grote Haarsekade 26.
Gouda: secr. C. van der Kraan, Thorbeckelaan 97.
Groningen: secr. mevr. A. J. v. d. Meer-Noorland, Cortinghlaan 2a.
Grouw: voorz. G. H. Epema, Joch. Nieuwenhuisstraat 38.

Den Haag: secr. H. Voogd, p/a Oranjeplein 40.
Haarlem: secr. J. G. van Uden, Lambrecht v. Dalelaan 26.
Harlingen: vacant.
Havelte: secr.: M. Oosterveld, Eursingerkerkweg 7.
Heerenveen: secr. H. Wijnand, Burg. Falkenaweg 199.
Den Helder: secr. P. J. Kroonstuiver, Krugerstraat 43.
Hengelo: secr. mevr. M. Muis-De Roo, Archimedesstraat 11².
's-Hertogenbosch: secr. mevr. N. Smith-Keizer, Fred. Hendriklaan 79.
Hilversum: secr. mevr. M. A. Bruns-Been, v. Wassenaelaan 17.
Hollandseveld: secr. K. de Vries, Rieghdijk 32a.
Hoogeveen: G. F. Hartgers, Huygenstraat 36.
Hoogezand-Sappemeer: vacant.
Houtgehage-Boelenslaan: secr. H. Hofstede, Ds. Visserweg 75, Houtgehage.
Jubbega: secr. mevr. P. v. d. Meer-Bijker, Gorredijksterweg 25.
Leeuwarden: secr. mej. K. Kiestra, Westplantage 11.
Leiden: secr. J. v. d. Waals, Buys Ballotstraat 13.
Loosdrecht: secr. mevr. C. Sormani-Meurs, Lindelaan 22.
Marum: vacant.
Meppel: secr. mej. J. Folkerts, Elzingeweg 39.
Middelburg: secr. C. B. Helm, Poelendaaleweg 55.
Musselkanaal: vacant.
Mijnstreek: secr. J. J. v. Brouwershaven, Parklaan 12, Schaesberg.
Nieuwer-Amstel: mevr. H. Haan-Cuypers, Brantwijk 25, Amstelveen.
Nieuw Buinen: secr. D. Rijkens, Zuiderdiep S. 14 (alle corresp. naar H. de Groot, Drentselaan 51, Stadskanaal).
Noord-Oost-polder: secr. ir. R. Reinalda, Bossulaan 34, Emmeloord.
Nijmegen: secr. mevr. A. van Urk-Dikstaal, Witsenburgselaan 39.
Opsterland (Gorredijk): secr. mevr. T. Schouwstra-Numan, Nieuweweg 26, Gorredijk.
Rhenen: secr. E. Klootwijk, Emmalaan 10.
Rotterdam: secr. G. Goosen, p/a Heemraadssingel 170.
Schiedam: secr. G. Koeten, P. J. Troelstralaan 173.
Schoonoord: secr. mevr. T. Bos-Boers, Hazekampstraat 17.
Sneek: secr. Johs. Stevens, De Bourbonstraat 110.

Ter Apel: secr. J. W. Wieringa, H. v. d. Berghestraat 12.
Texel: secr. M. Bosma, P. v. Cuyckstr. 6, Den Burg, Texel.
Tilburg: secr. A. Buijs, Melis Stokestr. 27.
Utrecht: secr. C. v. d. Wijngaard, Julianaweg 152.
Velp: secr. mevr. D. Daane-Holster, Torckstraat 16.
Velsen: secr. mevr. M. H. Olthof-Prins, Duin en Kruidbergerweg 16, Driehuis/Westerveld.
Vlaardingen: secr. mevr. R. Schippers-Bartels, Van Boisotstraat 39.
Vlissingen: J. J. Kempe, Calandstraat 35.
Voorburg: secr. mevr. N. Garnier-v. d. Meulen, A. v. d. Leeuwkade 146.
Wageningen: secr. H. W. van Dam, Pr. Bernhardstraat 49.
Afd. West-Friesland: wnd. secr. P. Kooyman, Sapmastraat 48, Hoorn.
Wildervank: secr. mevr. K. de Jonge-Wijngaard, Zuidemastraat 14.
Winschoten: secr. W. Westerhof, Esdoornlaan 42.
Winterswijk: secr. A. Donker, Hakkelerkampstraat 30.
Woerden: secr. mevr. J. Vergeer-Dijkmeijer, Nieuwstraat 6¹.
Wolvega: secr. mevr. M. Rozenberg-v. d. Berg, W. Lodewijkstraat 44.
Zaanstreek: secr. mevr. G. H. Veuger-v. d. Berg Jeths., Ereprijsweg 110, Zaan-dam.
Zaltbommel: secr. G. de Groot Gamersestraat 37.
Zandvoort: p/a penn. G. Schrader, Bolderdijkstraat 20.
Zeist: secr. mevr. A. E. van Tilburg-Marinus, Dolderseweg 11, Huis ter Heide.
Zutphen: secr. mevr. J. H. Koops-Van Duysen, W. H. Vliegenstraat 29.
Zwolle: secr. ir. H. van Smaalen, Schuurmanstraat 27.
Zwijndrecht: secr. A. S. Nawijn, Plutostraat 23.

Kantoren

Amsterdam: Den Texstraat 1, telefoon 020—64855.
Arnhem: Apeldoornseweg 61, telefoon 08300—36203.
Dordrecht: Vest 115, tel. 01850—20493.
Groningen: Gerard Terborghstraat 3, telefoon 05900—29980.
Den Haag: Oranjeplein 40, telefoon 070—601755.
Haarlem: Duvenvoordestraat 62, telefoon 02500—13493.
Hilversum: Stationsstraat 8, telefoon 02950—13458.
Leeuwarden: Bagijnestraat 40.
Rotterdam: Heemraadssingel 170, telefoon 010—35840.
Utrecht: Oude Gracht 152, telefoon 030—10163.
Zaandam: H. Gerhardstraat 375 (achter), telefoon 02980—65389.
Zwolle: Rozenstr. 2 b, tel. 05200—12580.

Correspondentieadressen

Akkrum: H. v. d. Meulen, Sinnebuorren 2.
Alblasserdam: mevr. J. C. v. d. Linden-De Ruiters, Pr. Marijkestraat 3.
Alphen aan den Rijn: J. W. Kouwenberg, Brederodestraat 25.
Bergambacht: L. de Jong, Schippersstraat 35.
Bergen (N.-H.): mevr. N. de Graan-Groot, Kerkedijk 92.
Blijham: Echtpaar Wiersema, Oostende 33.
Brouwershaven: M. Matthijsen, Molensstraat E 31.
Buitenpost: dr. G. J. van Helden, Rijksstraatweg 65.
Eefde: mevr. M. Manschot-Mansholt, Scheuterdijk 4.
Eelde: H. C. Hamhuis, v. d. Graftweg 28, Paterswolde.
Emmer-Compascuum: J. A. Pasveer, Hoofdkanaal WZ 31.
Groot: mevr. S. J. Meyers-Appel, Kerkbrink 10.
Hardenberg: W. Snel, Markt 10.
Hellendoorn-Nijverdal: H. Scholten, Zuid Esweg 37, Hellendoorn.

Hillegom: G. A. Kolf, Leidsestraat 59.
Hoek: mevr. A. du Bois, Molendreef 2 a.
Klazienaveen: mevr. H. G. Smit-Horteling, Stellingstraat 37.
Kloetinge-Kruiningen-Hansweert: C. Slabbekoorn, Oosthavendijk 32, Hansweert.
Krimpen aan den IJssel: Echtpaar Swen-Adolfs, Breughelstraat 11.
Naaldwijk: M. H. van Zant, Tomatenstraat 12.
Oss: W. B. Boonstra, Jacob Goldsmidstraat 21.
Poortugaal: mevr. C. C. van Gernerden-Hordijk, Repelstraat 28.
Roosendaal: L. v. Gestel, Marconistr. 97.
Slikkerveer: M. v. Kogelenberg, Gr. Adolfstraat 63.
Steenwijk: M. v. d. Meulen, Matthijs Kiersstraat 16.
Terneuzen: J. de Vries, Betje Wolffstr. 2.
Trijnvalden: mevr. L. Tiemersma, R. v. Nautaweg 41, Giekerk.
Veendam: mevr. J. Voerman-Buitenwerf, Postweg 27.
Vlagtwedde: P. Hollander, Vlagwedderstraat 8.
Weesp: mevr. J. A. de Vries, Aerteveldse- laan 6.

Wehe: mevr. A. de Groot-Koelma, Dr. Redekerstraat 18.
Zierikzee: mevr. C. v. Sloten-Boekel, Touwbaan 10.

Gewestelijke adressen

Friesland: secr. mevr. G. de Blaauw-Hilgenga, L. van Leydenstraat 21, Leeuwarden.
Groningen: secr. K. J. Heuvink, Canada- laan 39, Groningen.
Drente: Ned. Ver. voor Maatsch. Werk 'Humanitas', Gewest Drente, Vaart NZ 184, Assen.
Overijssel: secr. C. P. van der Klooster, Julianastraat 55, Zwolle.
Gelderland: secr. drs. J. A. Launspach, Colenbranderstraat 24, Arnhem.
Noord-Holland: secr. mej. A. Gaaikema, Herengracht 277, Amsterdam-C.
Zuid-Holland: secr. D. W. van Hattem, Goudreinetsstraat 480, Den Haag.
Utrecht: secr. (wnd.) J. J. Verbeek, Suri- namelaan 111 b, Amersfoort.
Noord-Brabant/Limburg: penn. dr. A. Bril, Antilopelaan 1, Eindhoven.
Zeeland: secr. mej. O. H. E. Kloeve Korn, Noordweg 115, St.-Laurens.

Rondom de actie 'Flip'

Wie ons jaarverslag over 1960 goed heeft gelezen, zal hebben gemerkt dat onze financiële situatie, ondanks het duidelijke succes van Rolot, toch niet zo is, dat wij kunnen zeggen: 'we zijn binnen'. Door de Rolot-gelden konden — we zouden haast zeggen 'griezelige' — gaten worden gestopt. Dat was hoogst noodzakelijk, ook *dát* heeft u kunnen lezen. Bovendien waren grote bedragen nodig ter dekking van de verplichtingen, die wij voor de toekomst op ons hebben genomen (op ons *moesten* nemen).

Er zijn dus nu gaten gestopt, maar het werk gaat door, het moet doorgaan. De eisen, door het moderne maatschappelijk werk gesteld aan een verantwoorde uitvoering, worden steeds groter. De systematische opbouw van de gewesten brengt ook vele financiële lasten met zich mee, die deze gewesten zelf nog niet kunnen dragen.

Het is daarom dat wij — zoals al in ons novemберnummer vermeld — opnieuw een loterij-actie zijn begonnen, waarvoor goedkeuring van de minister van Justitie werd verkregen. Deze actie Flip is inmiddels bij onze afdelingen geïntro- duceerd en gedeeltelijk op gang gekomen.

Er zijn honderdduizend loten van een gulden elk en twee- honderdduizend van vijftig cent. Die van een gulden hebben twee nummers, dus ook ... twee kansen. Hoofdprijs: vijftien- duizend gulden, te besteden naar eigen keuze. De laatste vier cijfers goed betekent aanvulling van uw meubilair met een koelkast (er zijn 39 frigidaires beschikbaar) en met de laatste twee cijfers goed kunt u uw leeswoede gedeeltelijk botvieren, want dan krijgt u een pocketboek toegestuurd. Ongeveer vier- duizend lotbezitters komen hiervoor in aanmerking!

Het is voor onze medewerkers zaak, om zoveel mogelijk loten te bestellen en van de hand te doen. Want ... er is in deze loterij ook voor de medewerkers iets heel speciaals!

De loten zijn gebundeld in boekjes van 25 stuks. Als zo'n

boekje is uitverkocht (en afgerekend) heeft een medewerker recht op een 'medewerkerslot'. Vier boekjes leeg en afgere- kend bezorgen u vijf van deze loten.

De prijs? Er is er maar een, maar die is er dan ook naar! *Een reis voor twee personen — duur veertien dagen — doel: een land in Europa, met verblijf aldaar en zakgeld tot een totaalbedrag van duizend gulden, te regelen in overleg.*

Medewerkers, bent u ook van de partij? U heeft nog de tijd, om veel loten te verkopen. Een kans op een heerlijke vakan- tie is geen alledaagse gebeurtenis! Nog afgezien van het feit dat door uw werk onze vereniging in staat gesteld wordt het werk zo goed mogelijk voort te zetten, terwijl de opbrengst natuurlijk ook voor een deel ten goede komt aan uw eigen afdeling.

Er is iets merkwaardigs aan de hand met deze lotenverkoop, dat toch ook wel een beetje begrijpelijk is. Tot nu toe worden er veel meer loten van vijftig cent aangevraagd en verkocht dan die van een gulden. De kans bestaat dus, dat straks onze voorraad van enkele loten uitgeput is, terwijl er een overschot van dubbele loten blijft. Dat wordt dan wel een moeilijke situatie.

Wij zouden u willen vragen: probeer eerst zoveel mogelijk dubbele loten te verkopen! En kom pas met de goedkopere op de proppen als u merkt dat de mensen werkelijk niet anders willen dan een lot van vijftig cent.

In haar jonge leven zou onze vereniging niet zoveel bereikt hebben als de talrijke, hardwerkende vrijwilligers zich niet met hart en ziel voor het werk en de uitbreiding daarvan hadden ingezet. Wij doen dan ook met gerechtigd ver- trouwen een beroep op hen om ook deze Actie Flip te doen slagen!

AKTIE

Flip!

nationale

loterij

met prachtige prijzen!

Er zijn in totaal 300.000 loten in twee series. Een serie van 100.000 loten van f1.- per lot met twee verschillende nummers (**dus twee kansen**) en een serie van 200.000 loten van f0.50 per lot met één nummer en uiteraard één kans.

hoofdprijs

te besteden
naar eigen
keuze

f.15.000-

39 *Kelvinator* huishoud-
koelkasten

4000 Zwarte Beertjes
pockets

De trekking van de prijzen vindt plaats **vóór of op 1 mei 1962** ten overstaan van Notaris E. Bennink Bolt, te Amsterdam.

Getrokken wordt één nummer. Dit nummer is bepalend voor alle prijzen, en wel als volgt. Alle zes cijfers op het lot overeenstemmend met het getrokken nummer betekent de hoofdprijs. De laatste vier van de zes cijfers op het lot goed, geeft recht op een koelkast en de laatste twee van de zes cijfers goed bezorgt U een pocketboek.

Bekendmaking van het prijsbepalend nummer zal plaats vinden door middel van een officiële aankondiging, te deponeren bij alle wederverkopers en eventueel via de radio.

De prijzen blijven gedurende zes maanden na de trekking ter beschikking van de prijswinnaars.

Loten verkrijgbaar bij de leden van de Vereniging en bij wederverkopers, kenbaar aan de raambiljetten van de aktie. Bovendien kunt U rechtstreeks het door U gewenste aantal loten bestellen, door overschrijving van het verschuldigde bedrag op postgirorekening 66.80.00 t.n.v. Prijsvraag Humanitas, Amsterdam, met vermelding op het „Bij“-strookje van het girobiljet het aantal en de waarde van de loten die U wenst te ontvangen.

Uitgaande van

HUMANITAS

Steun aan maatschappelijk werk

NED. VERENIGING VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK
Jan Willem Brouwersstraat 16, Amsterdam-Zuid

**KINDERBESCHERMING
GEZINSVERZORGING
RECLASSERING
BEJAARDENZORG
GEREPATRIEERDENZORG
ALGEMEEN-
MAATSCHAPPELIJK WERK**

Goedgekeurd door de Minister van Justitie bij beschikking van 28-9-1961 - L.O. 570/136/731